

Kirkeministeriet
Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København v

Fremsendt som elektronisk post via adressen hoeringplan@plst.dk

23. juni 2023

Friluftsrådets høringssvar over Udkast til lovforslag om ændring af Planloven m.fl. – sagsnummer 2022-7022

Friluftsrådet har modtaget Udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl. i høring. Lovforslaget vedrører ændring af en lang række love: Lov om planlægning, Lov om naturbeskyttelse, Lov om boligforhold, Lov om leje, Lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v., Lov om kolonihaver, Lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe, Lov om Planklagenævnet og Lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Friluftsrådet finder alene grundlag for at kommentere udvalgte dele af lovforslaget.

Generel bemærkning

Der er behov for at gentænke grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark. At ændre Planloven er en stor og kompliceret opgave, og Friluftsrådet har med bekymring noteret, at flere af de mange enkeltstående ændringer, der er gennemført de seneste år, ofte er gennemført med et stærkt politiseret og aktualiseret kort sigte, uden, at der som sådan er sket en vurdering af konsekvenserne for det samlede lovgivningskompleks for den fysiske planlægning. Også de for nærværende fremlagte udkast til lovændringer er præget heraf.

Friluftsrådet havde foretrukket mere grundlæggende helhedsovervejelser for grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark frem for disse enkeltstående justeringer og ændringer. Friluftsrådet ser et behov for en revision, der mere grundlæggende nytænker, forenkler og afbureaukratiserer regelgrundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

Friluftsrådet peger på behovet for at nedsætte en bredt sammensat areal- og plankommission med det formål at foreslå forbedrede regler til arealforvaltningen i Danmark. Planloven og en lang række andre love bør underkastes et kritisk hovedeftersyn for dels at sikre en landsplanlægning og dels at give kommunerne de bedst mulige redskaber til at forene de mange arealinteresser lokalt uden at tabe helheden af syne.

Friluftsrådet opfordrer regeringen og Folketinget til at igangsætte et udvalgsarbejde, der gentænker grundlaget for den fysiske planlægning i Danmark.

Kommentarer til de enkelte punkter i lovforslaget

§ 1, nr. 1 – Oprethold kravet om Landsplanredegørelse

Friluftsrådet finder, at der fortsat er behov for opretholdelse af lovkravet om afgivelse af en Landsplanredegørelse.

For at sikre et vis fælles grundlag hos kommunerne for den samlede nationale planlægning og en fælles forståelse af perspektiver på landsplansmæssige udfordringer finder Friluftsrådet det afgørende, at Regeringen afgiver en politisk udmelding om den sammenfattende fysiske planlægning og funktionelle udvikling i landet.

§ 1, nr. 2 – Reguler turismeprojekter efter lovens almindelige bestemmelser

Friluftsrådet er bekymret for forslaget om at give Ministeren for landdistrikter udvidede muligheder for i forbindelse med at meddele tilladelse til planlægning og meddele landzonetilladelse til op til 15 turismeprojekter uanset Planlovens kystbestemmelser og landzoneregler og i fremover også kunne tillade, at eksisterende, overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen, der ikke ligger i tilknytning til øvrige, turismemæssige aktiviteter, kan omdannes til turismeformål.

Friluftsrådet er desuden bekymret for, at der lægges op til, at sådanne eksisterende overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen vil kunne nedrives, og at der i stedet vil kunne nyopføres nye turismebygninger helt nede på stranden - inden for strandbeskyttelseslinjen.

Friluftsrådet finder, at turismeprojekter bør reguleres efter lovens almindelige bestemmelser og ikke efter særbestemmelser.

§ 1, nr. 3 – Stop for muligheden for at tilbageføre ubebyggelige sommerhusgrunde

Friluftsrådet støtter forslaget om, at en ubebygget sommerhusgrund, der ikke kan bebygges efter f.eks. naturbeskyttelseslovgivningen, må ikke søges tilbageført til landzone", og at der dermed sættes en stopper for, at kommunalbestyrelserne - i forbindelse med ansøgning om udlæg og omplacering af nye sommerhusområder - ansøger om tilbageførsel og omplacering af tidligere lokalplanlagte sommerhusområder eller dele heraf, for så vidt angår sommerhusgrunde, der ikke længere eksisterer, eller som i henhold til anden lovgivning er ubebyggelige.

§ 1, nr. 4 – Strategiske helhedsorienterede udviklingsplaner for småøer, men de skal kunne påklages

Friluftsrådet har forståelse for forslaget om at give mulighed for at udarbejde helhedsorienterede strategiske ø-udviklingsplaner for de 27 småøer. Det er imidlertid afgørende, at der sikres en stram afvejning, og at det respekteres, at planerne om lokal bolig- og erhvervsudvikling afvejes med og respekterer beskyttelsen af øens natur- og landskabsværdier, kystbeskyttelsesinteresser m.m. Planerne må ikke få karakter af urealistiske ønskeplaner. Friluftsrådet vil derfor opfordre til, at Ministeren understreger, at planerne skal være detaljere og realistiske, og at Ministeren anlægger et stramt grundlag for godkendelsen af ø-udviklingsplaner.

Friluftsrådet har imidlertid ikke forståelse for, at ø-udviklingsplanerne, der vil få karakter af lokalplan og kan indeholde tilladelse efter Planlovens § 35, stk. 1, ikke vil kunne påklages til Planklagenævnet. Friluftsrådet ser ingen grund til at afskære borgerne fra at få prøvet en sådan tilladelse ved anden instans.

En ø-udviklingsplan indeholder i sagens natur en række forudsætninger til en fremtidig udvikling. Det bør derfor overvejes at indsætte en form for "tidsramme" for en ø-udviklingsplan, måske en solnedgangsklausul. Den øvrige planlægning i kommunen (kommuneplanen) opererer jo med en begrænset tidsramme (typisk 12 år) og derfor bør det også overvejes at opstille en tidsramme for ø-udviklingsplaner.

§ 1, nr. 7 – Kommuneplanen skal fortsat indeholde retningslinjer for varetagelse af naturbeskyttelsesinteresserne

Friluftsrådet er enig i, at forslaget til ændring af ordlyden i Planlovens § 11a, stk. 1, nr. 14 alene har karakter af sproglige korrektion, der vil lette forståelsen af bestemmelsen.

§ 1, nr. 8 – Misbrug ikke bestemmelsen om omdannelseslandsbyer

Der lægges op til øgede muligheder for kommunalbestyrelserne til at udpege omdannelseslandsbyer, således at der ikke fremover vil være krav om, at dette alene kan ske i områder med befolkningstilbagegang og idet der fremover (uden for Hovedstadsområdet) også tillades udpegning af flere omdannelseslandsbyer end den hidtidige begrænsning på top til to omdannelseslandsbyer hvert fjerde år.

En udvidet adgang for kommunalbestyrelsen til at udpege og afgrænse omdannelseslandsbyer i kommuneplanen giver grundlæggende kommunalbestyrelsens mulighed for at praktisere en mere lempelig landzoneadministration i omdannelseslandsbyer. Inden for afgrænsningen af den enkelte omdannelseslandsby forudsættes det, at kommunalbestyrelsen, under inddragelse af hensyn til bl.a. natur og landskab, vil kunne meddele landzonetilladelser til nyt byggeri med mere attraktive placeringer i og omkring den eksisterende landsby, anlæg til rekreation, naturstier m.v. Friluftsrådet anbefaler, at udpegningen af omdannelseslandsbyer følges tæt fra ministeriet side, således at kommunalbestyrelserne ikke ved udpegning af et stort antal omdannelseslandsbyer misbruger bestemmelsen til at "omgå" hensigten med lovens generelle landzonebestemmelser og de beskyttelsehensigter, som ligger til grund herfor.

§ 1, nr. 10 – Udarbejd fortsat Grønt Danmarkskort også med potentielle naturområder

Friluftsrådet noterer sig, at det fremgår af udkastet til lovændringer af Planlovens § 11 a, stk. 2, 1. pkt., at ændringsforslaget alene har karakter af sproglig forenkling, der vil lette forståelsen af bestemmelsen. Det er således fortsat afgørende, at kommunalbestyrelserne fortsat ved fastlæggelse af retningslinjer efter stk. 1, nr. 14 også skal inddrage beliggenheden af eksempelvis potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser ved udpegning af arealerne med naturbeskyttelsesinteresser på kort.

§ 1, nr. 11 – Kommuneplanens rammedel skal også kunne omfatte grønne arealer

Friluftsrådet støtter forslaget om, at kommunalbestyrelsen fremover får mulighed for i kommuneplanen at fastsætte en minimumsprocent for andelen med grønne arealer, herunder naturarealer, i et rammeområde til brug for den efterfølgende lokalplanlægning.

§ 1, nr. 18 – Lokalplaner skal også kunne omfatte bestemmelser om naturforhold

Friluftsrådet bakker op bag forslaget om, at det bliver muligt fremover at optage bestemmelser i en lokalplan om udformning, anvendelse og vedligeholdelse af ubebyggede arealer, herunder bl.a. om naturforhold.

§ 1, nr. 19 – Lokalplaner skal også kunne omhandle bestemmelser om tilvejebringelse af fællesanlæg herunder grønne arealer

Friluftsrådet bakker ligeledes op bag forslaget om, at det fremover bliver muligt at optage bestemmelser i en lokalplan om tilvejebringelse af fællesanlæg, herunder grønne arealer i det af planen omfattede område eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for området som betingelse for ibrugtagning af ny byggeri.

§ 1, nr. 25 – En lokalplan kan indeholde kommunalbestyrelsens dispensationer efter Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer

Friluftsrådet støtter, at det med forslaget bliver muligt for kommunalbestyrelsen at lade en lokalplan indeholde og dermed erstatte én eller flere efterfølgende, særskilte dispensationer efter Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

telseslovens bygge- og beskyttelseslinjer – en såkaldt bonuslokalplan. Den foreslåede bestemmelse vil give kommunalbestyrelsen øgede muligheder for at behandle et forslag til lokalplan samtidig med en dispensation efter Naturbeskyttelseslovens §§ 16-19. Der bliver dermed mulighed for større samtidighed i sagsbehandlingen. Friluftsrådet noterer sig, at med forslaget vil kommunalbestyrelsen få hjemmel til at stille vilkår til en bestemmelse om undtagelse (dispensation) fra Naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 i lokalplanen.

§ 1, nr. 27 - Midlertidig arealudnyttelse må også omfatte offentligt tilgængelige rekreative arealer

Der lægges op til nye bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen vil kunne lokalplanlægge for midlertidig anvendelse af byzonearealer, der ikke er lokalplanlagte, byzonearealer, hvor en ældre lokalplan eller byplanvedtægt endnu ikke er erstattet af en ny lokalplan, der angiver et nyt formål med områdets anvendelse, og byzonearealer, hvor kommunalbestyrelsen har vedtaget en ny lokalplan for områdets fremtidige anvendelse, men hvor det endnu ikke er muligt at realisere lokalplanens formål.

Friluftsrådet noterer sig, at der i lovbemærkningerne angives, at en sådan midlertidig anvendelse kan være byhaver. Friluftsrådet bemærker hertil, at en sådan midlertidig arealudnyttelse også må omfatte offentligt tilgængelige rekreative arealer.

§ 1, nr. 33 – Dispensationer fra lokalplan til midlertidig arealudnyttelse også må omfatte offentligt tilgængelige rekreative arealer

Friluftsrådet støtter, at der lægges op til at indføre bestemmelser i Planloven, der giver kommunalbestyrelsen mulighed for at dispensere fra en lokalplan i op til 10 år til at anvende områder i byzone, der er midlertidigt ubenyttede, til byhaver. Der kan dispenseres til forskellige former for byhaver som fælles dyrkningskasser i parker eller til områder med dyrkningslodder eller nyttehaver, der dyrkes individuelt. Fælles for byhaver er, at arealerne skal bruges til dyrkning og rekreation.

Friluftsrådet bemærker hertil, at en sådan midlertidig arealudnyttelse også må omfatte offentligt tilgængelige rekreative arealer.

§ 1, nr. 35 – Fortsat behov for at Regeringen politisk melder ud om perspektiver på landsplansmæssige udfordringer

Friluftsrådet finder, at der fortsat er behov for opretholdelse af lovkravet om afgivelse af en Landsplan-redegørelse jævnfør kommentar til lovforslagets § 1, nr.1.

For at sikre et vis fælles grundlag hos kommunerne for den samlede nationale planlægning og en fælles forståelse af perspektiver på landsplansmæssige udfordringer finder Friluftsrådet det afgørende, at Regeringen afgiver en politisk udmelding om den sammenfattende fysiske planlægning og funktionelle udvikling i landet.

§ 1, nr. 38 – Stil fortsat krav om, at den fysiske planlægning skal forholde sig til bæredygtig udvikling

Friluftsrådet kan ikke støtte forslaget om at ophæve Planlovens Kapitel 6 a. Det er centralt for arbejdet med fysisk planlægning m.m. at forholde sig til bæredygtig udvikling.

Friluftsrådet finder fortsat behov for, at Regionsråd og kommunalbestyrelser inden udgangen af den første halvdel af den kommunale og regionale valgperiode skal offentliggøre en redegørelse for deres strategi for regionens henholdsvis kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede med oplysninger om, hvordan der skal arbejdes helhedsorienteret, tværfagligt og langsigtet, og hvordan befolkningen, virksomheder, organisationer og foreninger vil blive inddraget i arbejdet (lokal Agenda 21).

Tilsvarende finder Friluftsrådet, at der fortsat er behov for, at den ansvarlige fagminister hvert fjerde år giver en redegørelse for det lokale Agenda 21-arbejde i regioner og kommuner til et af Folketinget nedsat udvalg.

Friluftsrådet medgiver, at bestemmelserne måske bør moderniseres og i stedet for at henvise til Agenda 21 arbejdet bør der måske snarere forholdes til de samlede FN'S 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

§ 1, nr. 40 - Anlæg en stram meddelelsespraksis for tilladelse til tidsbegrænset landzonetilladelse til etablering af glampingenheder

Friluftsrådet vil opfordre til, at der anlægges en stram meddelelsespraksis for tilladelse til tidsbegrænset landzonetilladelse til etablering af glampingenheder, så der ikke fremkommer kompromittering af hovedformålet med Planlovens landzoneregler: at undgå spredt bebyggelse i det åbne land

Med udkast til lovforslag foreslås det, at der i Planlovens indsættes en ny bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen kan meddele tidsbegrænset landzonetilladelse til etablering af op til otte glampingenheder, der placeres samlet i nærheden af eksisterende bebyggelse ved en veletableret, større turistattraktion eller en veletableret, større virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke i forvejen omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster., der placeres samlet i nærheden af eksisterende bebyggelse ved en veletableret, større turistattraktion eller en veletableret, større virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke i forvejen omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster.

Af lovbemærkningerne fremgår flere begrænsninger af anvendelsesområdet til de anførte turistattraktioner og virksomheder, tidsbegrænsning af tilladelserne og specifikke afstandskrav med det angivne samlede formål at begrænse den mulige påvirkning af landskabs- og naturværdier, som anvendelsen af bestemmelsen vil kunne føre til, og at undgå kompromittering af hovedformålet med Planlovens landzoneregler: at undgå spredt bebyggelse i det åbne land. Friluftsrådet noterer også, at det må forudsættes, at tilladelsen til opstilling af glampingenheder tidsbegrænses til en periode på ikke over fem år og forsynes med vilkår om, at enhederne og eventuelle tilhørende anlæg skal fjernes, når tilladelsen udløber, eller når anvendelsen til det tilladte formål ophører, samt i relevant omfang vilkår om efterbehandling af arealet med henblik på at genoprette de oprindelige forhold.

§ 2, nr. 2 – Kræv detaljeret begrundelse for at dispensere fra Naturbeskyttelseslovens beskyttelseslinjer og anlæg stram dispensationspraksis

Se kommentar til udkastets § 1, nr. 25.

Det er nødvendigt, at kommunalbestyrelsen i de tilfælde, hvor den lader en lokalplan indeholde og dermed erstatte én eller flere efterfølgende, særskilte dispensationer efter Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer detaljeret i både lokalplanens bestemmelser og redegørelsesdel angiver, hvilken regel der undtages fra, med detaljeret begrundelse for undtagelsen og afvejning af de hensyn, der ligger til grund for undtagelsen.

Friluftsrådet anbefaler, at myndighederne anlægger en stram praksis på området og sikrer, at der med den nye bestemmelse ikke ændres på de indholdsmæssige krav, der normalt stilles til dispensationssagens indhold og konkretiseringsniveau.

§ 2, nr. 3 – Afgørende, at Miljøministeren i sin undtagelsespraksis sikrer hensyntagen til beskyttelsen af naturen og sikrer, at offentlighedens adgang til strandene og kysten ikke vanskeliggøres eller forhindres

Friluftsrådet har forståelse for, at Miljøministeren i medfør af en vedtagen ø-udviklingsplan, inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje (100-300 meter) kan gøre undtagelse fra § 15, stk. 1, til placering af faciliteter i tilknytning til eksisterende anlæg eller bebyggelse, som f.eks. en mindre isbod i tilknytning til en café, restaurant eller lignende turismevirksomhed, enkelte, mindre sportsfaciliteter som net og mål til boldspil og lignende ved klubber, foreninger, skoler, institutioner og eksisterende turismevirksomheder, enkelte, mindre lege- eller motionsfaciliteter ved klubber, foreninger, skoler og institutioner og eksisterende turismevirksomheder og en mindre bod til salg af lokale produkter.

Friluftsrådet anbefaler, at Miljøministeren anlægger en stram undtagelsespraksis og sikrer, at sådanne undtagelser alene gives i forbindelse med ansøgninger på en småø med en vedtaget ø-udviklingsplan, og at der stilles krav om, at faciliteterne fjernes, når de ikke er i brug mere. Friluftsrådet forventer, at Miljøministeren i sin undtagelsespraksis sikrer hensyntagen til beskyttelsen af naturen og sikrer, at offentlighedens adgang til strandene og kysten ikke vanskeliggøres eller forhindres.

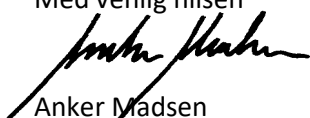
§ 2, nr. 5 - Dispensationer i lokalplaner fra Naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjerne skal kunne afprøves af Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Friluftsrådet finder det afgørende, at der indføres en ny bestemmelse i Naturbeskyttelsesloven, der gør det muligt at påklage kommunalbestyrelsens afgørelser om undtagelser fra bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, § 18, stk. 1 og § 19 efter § 65. Dispensationer i lokalplaner for bygge- og beskyttelseslinjerne i §§ 16-19 som hidtil skal kunne prøves fuldt ud, dvs. både retlige og skønsmæssige spørgsmål skal kunne afprøves af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og at det dermed bliver muligt at klage over de enkelte dispensationer efter Naturbeskyttelsesloven i lokalplanen uden at skulle klage over hele lokalplanen

§ 5, nr. 1 – Myndighederne skal sikre sommerhuse og campingpladser til ferie- og fritidsformål

Friluftsrådet støtter, at myndighederne får det fornødne retsgrundlag til at indsamle og samkøre data som led i tilsynet med Sommerhusloven. Friluftsrådet tager afstand fra, at sommerhuse og campingpladser benyttes til andet end ferie- og fritidsformål

Med venlig hilsen

Anker Madsen
Chefkonsulent, politik